

27. 5. 2002

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zástavní právo k automobilu

Jak jsme již na našich stránkách několikrát informovali, začátkem letošního roku doznala opět částečné změny právní úprava zástavního práva.

Dnes se podíváme na změny týkající se vzniku a charakteru zástavního práva k automobilu, což bylo až do zmíněné novelizace občanského zákoníku poměrně nejasné a prakticky těžko proveditelné.

Zástavní právo k automobilu vzniká stejně jako zástavní právo k jiné věci nebo pohledávce nejčastěji na základě písemné zástavní smlouvy, která musí obsahovat označení zástavy a pohledávky, kterou zástava zajišťuje, méně častěji pak může vzniknout na základě rozhodnutí soudu o schválení dohody o vypořádání dědictví nebo za podmínek stanovených zákonem může zástavní právo vzniknout na základě rozhodnutí soudu nebo správního úřadu nebo ze zákona.

Zástavní právo k movitým věcem, kterým je i automobil, poté vzniká odevzdáním zástavnímu věřiteli nebo se mohou zástavní věřitel a dlužník domluvit na odevzdání zastavené věci do úschovy třetí osobě. Právě nastíněné možnosti vzniku zástavního práva však nejsou právě u automobilu tak účelné. Není účelné, aby např. podnikatel fakticky odevzdal svůj automobil do zástavy zástavnímu věřiteli či jej předal do úschovy nebo ke skladování pro zástavního věřitele ke třetí osobě, jak to připouštěla dosavadní úprava. Nevhodným se jeví též nedávno včleněné ustanovení, snažící se o vyřešení tohoto problému, vázáním vzniku zástavního práva k movitým věcem tzv. viditelným označením zástavy, z kterého musí být zřejmé, že je věc zastavena a kdo je zástavním věřitelem či vyznačením zástavního práva k movité věci v listině, která osvědčuje vlastnictví věci. Možnost řešení takovéto situace přinesla právě zmíněná novela, která umožňuje, aby zástavní právo k automobilu (ale i k jiné movité věci nebo nemovitosti, která se neeviduje v katastru nemovitostí) vzniklo na základě zástavní smlouvy sepsané ve formě notářského zápisu zápisem do Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou České republiky. Zápis zástavního práva provede bezprostředně po sepsání smlouvy notář, a to elektronickým způsobem. Kterýkoli notář potom vydá komukoli, kdo osvědčí oprávněný zájem, na jeho žádost opis nebo výpis z Rejstříku zástav nebo potvrzení o tom, že určitá věc, hromadná věc nebo soubor věcí není evidována v Rejstříku zástav jako zástava. Výmaz zaniklého zástavního práva provede opět kterýkoli notář, kterého o to požádá zástavní věřitel nebo ten, kdo mu zánik zástavního práva prokáže.

Vznik zástavního práva zápisem do Rejstříku zástav tedy umožňuje, aby zastavená movitá věc (např. auto) zůstala u svého majitele-zástavního dlužníka, který ve výkonu svého vlastnického práva není zástavním právem nijak zkrácen.

Co se týče realizace zástavního práva k automobilu resp. uspokojení ze zástavy, právní úprava týkající se této problematiky doznala novelou také výrazné změny. Není-li pohledávka zajištěná zástavním právem splněna včas, má zástavní věřitel právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy. Totéž právo má zástavní věřitel, jestliže pohledávka byla po své splatnosti splněna jen částečně, nebo nebylo-li splněno příslušenství pohledávky. Vznikne-li na zástavě více zástavních práv, uspokojují se zajištěné pohledávky postupně v pořadí určeném podle doby vzniku zástavních práv. Zástavu lze zpeněžit na návrh zástavního věřitele ve veřejné dražbě nebo soudním prodejem zástavy. Při nařízení soudního prodeje zástavy a při prodeji zástavy soudem se postupuje podle příslušných ustanovení občanského soudního řádu (zákon č. [99/1963](#) Sb.).

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)